

7.10.2020

Kestävän liikkumisen asukasraati

7.10.2020 klo 17.00-19.10

Teams-etäkokous

Osallistujat

Asukasraadın jäsenet

Auli Wallenius
Emmi Partanen
Erkki Kontiainen
Harri Kuusela
Henna Hokkanen
Janne Hiironen
Jari Klinga
Jarkko Savolainen
Jonna Myller
Joonas-Kemppainen
Jyrki Seppänen
Kari Lahtinen
Leevi Haavisto

Matias Tenhu
Miska Törö
Outi Wright
Pasi Widgren
Pekka Kostensalo
Pertti Tanskanen
Pirkko Aro
Riikka Ahonen
Seija Oikkinen
Timo Puolakka
Tommi Leirilaakso
Tuija Laakso

Lahden kaupungin edustajat

Anna Huttunen, projektipäällikkö
Katja Suhonen, joukkoliikennepäällikkö
Justiina Nieminen, vuorovaikutussuunnittelija
Maria Niemi, joukkoliikennesuunnittelija

Alustus

Anna Huttunen avasi tilaisuuden ja esitteli illan aiheet. Kristiina Korabljovan tilalle on valittu uusi jäsen Pertti Tanskanen. Lahden kaupungin kunnallistekniikan vuorovaikutussuunnittelija Justiina Nieminen esit-
täytyi.

Keskustan liikenteen ja liikkumisen suunnitelma -tilannekatsaus

LIISU2030-työstä järjestetään Teams-yhteydellä asukastilaisuus maanantaina 12.10.2020 klo 16, jossa esitellään laajemmin työtä ja kannattaa osallistua, jos aihe kiinnostaa. Lisätietoja ja osallistumislinkki lahti.fi-sivulla.

7.10.2020

Toissa viikolla järjestetty päättäjille tilaisuus aiheesta ja toinen tilaisuus päättäjille järjestetään asukastilaisuuden kanssa samalla viikolla.

Liikenteen toimenpiteitä keskustassa pitää tehdä, sillä maankäyttö muuttuu ja keskusta kehittyy ja tiivistyy. Maankäytön muutosten lisäksi työtä ohjaavat strategian ilmastotavoitteet sekä keskustan liikkumisen tavoitteet.

Osana LIISU2030-työtä on tehty tarkasteluja keskustan kehäkaduista sekä Vesijärvenkadun vaihtopysäkeistä. Kuluneen vuoden aikana on toteutettu erilaisia vaikutusten arviointeja kuten terveyden ja hyvinvoinnin arviointi, lapsiin kohdistuvien vaikutusten arviointi, melu- ja päästötarkastelu sekä vaikuttavuus- ja riskianalyysi. Huttunen esitteli arviointien tuloksia.

Huttunen kertasi LIISU2030 -työn reitti- ja ratkaisuvaihtoehtoja, joita käsiteltiin asukasraadissa 11/2019.

Tapaamisessa katsottiin havainnevideo keskustan liikennejärjestelyistä.

Keskusteltiin Vesijärvenkadun vaihtopysäkeistä. Suhosen mukaan kyseessä on haastava paikka ja siitä on jo tehty toimivuustarkastelua. Toteutuessaan suunnitelma vaatii tarkkaa suunnittelua myös joukkoliikenteen puolelta. Keskustelussa todettiin myös, että videossa vaihtopaikka näyttää hyvältä ja toimivuuteen vaikuttaa paljon se, millaiseksi henkilöautoliikenne keskustassa kehittyy.

Hyvänä asiana nähtiin suunnitelma lisääntyvistä pyöräkaistoista keskustassa. Pyöräilyn selkeä erottaminen jalankulusta ja autoliikenteestä koettiin toimivana ratkaisuna.

Pysäkki-informaation kehittäminen

Katja Suhonen alusti keskustelua esittelemällä Lahdessa nykyisin käytössä olevaa pysäkki-informaatiota sekä esimerkkejä muualta. Lahdessa on tarkoitus kehittää sekä digitaalista että painettua pysäkki-informaatiota vuosien 2020-2021 aikana. Osiota käytiin läpi keskustellen tukikysymysten avulla.

Mitä teet pysäkillä?

- Päivittäin kulkevien ei tarvitse näyttöjä katsoa, selailevat puhelinta.
- Vähemmän joukkoliikennettä käyttävät yrittävät etsiä tietoa näytöistä tai julisteista.
- Jos tietoa ei löydy, matkustajat kysyvät ensimmäiseltä pysäkillä ajavalta kuljettajalta.
- Näytöt antavat toistaiseksi tietoa lähteivistä vuoroista kohtuullisen hyvin, mutta reaaliaikaista tietoa odotetaan.
- Ihmiset ovat pysäkillä kaukana toisistaan ja pelkäävät, että joku alkaa juttelemaan.
- Nykyiset näytöt alkavat olemaan aika lopussa, vaikea nähdä.
- Voisiko busseissa olla näyttöjä, joista näkyisi seuraava pysäkki? Suhonen: Hankintaa on valmisteltu, mutta bussinäyttöjen kilpailutus on pöydällä taloudellisen tilanteen vuoksi.
- Tapana on mennä viime tipassa pysäkillä. Riittäisi, jos reaaliaikaisen näkisi mobiilista niin pystyy vielä tarkempaan ajoitukseen.
- Reaaliaikainen tieto bussin sijainnista kaikkein tärkeintä pysäkillä odottavalle. Voisiko kaikilla pysäkeillä olla esimerkiksi QR-koodi nettisivuille, josta pääsisi pysäkin tietoja katsomaan?

Mitä olet jo selvittänyt ennen pysäkillä menemistä?

- Puhelimelta katsotaan aikataulut ennen pysäkillä menemistä.
- Muistan ulkoa oman aikataulun.
- Jos joudun katsomaan aikatauluja, katson aikatauluvihkosta, koska nykyisen PDF:n lataaminen LSL:n sivuilta ärsyttää

7.10.2020

- Lipun hintaan ja ostamiseen liittyvät asiat.

Kenelle pysäkki-informaatiota tulisi eniten kohdentaa?

- Satunnaisesti bussilla kulkeva tarvitsee eniten informaatiota.
- Säännöllisesti käytävää kiinnostaa ainoastaan se, missä bussi menee.
- Harvemmin käytävää, turistia kiinnostaa myös linjojen määrätieto.
- Kahdenlaista tarvetta, osa tarvitsisi paljon ja osa minimitiedon.

Onko pysäkki-informaation merkitys tai rooli erilainen nyt ja 5 vuoden kuluttua?

- Kasvaako oman puhelimen tai älylaitteen rooli informaation lähteenä?
- Kaupunkialueella pysäkki-informaatio 5 vuoden kuluttuakin normaalia ja tärkeää. Syrjemässä jossa ei ole infoa, on jo totuttu etsimään informaatio muualta: Onko tarpeen sinne lisätä?
- Keskustassa ja vilkkailla paikoilla tarpeellista
- Jos matkustajamääriä tavoitteena kasvattaa, myös informaation tarve lisääntyy.

Pysäkinäytöt

Esimerkkejä muualta

Energialähde vaihtelee, vaatii nettiyhteyden

- Fölin näyttö on selkeä.
- HSL:n näytöt ovat hyviä, saapumisajat pysäkille tiedossa sekä tieto välisemista. Jos on paljon riivejä, meneekö epäselväksi?

Lahden näytöt

Nykyisissä näytöissä näkyvissä LSL:n logo, kelonaika, aikataulu-aika milloin bussi lähtee, linja ja määrän-pää. Tapaamisessa esiteltiin luonnos uudesta ulkoasusta. Mallikuvassa reaaliaikatiетoon perustuva lähtö-aika on osoitettu signaalimerkillä. Nyt noin 75% autoista tuottaa reaaliaikadataa ja tavoitteena yli puolet saada heti alkuun reaaliaikaisena ja vain poikkeustapauksissa tieto ei olisi reaaliaikaista.

- Aaltoviiva noin-aikana kuvaava (aikataulu-aikaa), mutta jos reaaliaikaiset vähemmistönä, voisi signaalimerkkikin toimia.
- Signaalimerkistä voi olla vaikea käsittää, että mitä se tarkoittaa, varsinkin satunnaisen käyttäjän. Vaatisi ainakin selitteen ruudulle.
- Aaltoviiva universaalimpi ja suoraan hahmotettavissa.
- Voisiko seuraavat lähdöt olla isommalla (vrt hsl) ja enemmän tekstiä, jotta olisi joku lisäys reittiin.
- Eri kokoiset näyttötaulut mahdollistaisivat eri määrän lähtöjä.
- Torille ja matkakeskuksen lentokenttämallin isommat näytöt, joissa useamman pysäkin tiedot.

Mitä muuta infoa näytöllä voisi olla? Millaisia ajatuksia mainoksista?

- Poikkeustilanteet ovat tärkeitä näytöillä, reittimuutokset, aikataulut ym spesiaalit.
- Mainokset turhia, paitsi jos mainonta on rahan lähde ja sillä saadaan näyttökehitystä eteenpäin.
- Tiedotteet tärkeämpiä, esim. linjamuutokset, koronatiedotteet, poikkeustilanteet.

Aikataulujulisteet

- Julisteet ovat sekavat, kun on niin paljon tietoa.
- Torille tarvitaan pysäkkikohtaiset julisteet samoin kuin matkakeskuksella. Jossain muualla torilla voisi olla sitten isompi juliste, josta löytyy kaikkien linjojen tiedot.

7.10.2020

- Torille isompana torin pysäkkikartta, koska jos vaihtaa bussia niin tietää mille pysäkille seuraavaksi menee.
- Julisteet pitäisi kehittää pysäkkikohtaisiksi.
- Tupakointikieltomerkki on hyvä.
- Kartta on aina hyvä, ehkä voisi jakaa kartan suunnittain esim. Mukkulan suunta, Launeen suunta
- Kaivataanko enemmän lähialuekarttaa vai voiko linjan reitin osoittaa pysäkkien nimillä vai tarvitaanko iso linjakartta?
- Itse käytän usein karttaa selvittämään, millä bussilla pääsen perille tai edes lähelle, jolloin isompi linjakartta voi olla osuvampi.
- Turun mallissa pysäkkien nimet ovat hyvät, niin satunnainen matkustaja pystyy bongaamaan omansa. Toisaalta jos ei tunne paikkaa hyvin, niin isosta kartasta voi katsoa laajemmin minne linja menee.
- Lähialueen kartta olisi parempi. Koko alueen kartassa paljon turhaa infoa.
- Metrokarttamainen ratkaisu voisi olla hyvä vaihtoehto, mutta edellyttäisi, että bussissa olisi sisällä näyttötaulu seuraavasta pysäkistä.
- Turun julisteessa olevat lähipysäkit tuntuivat Lahdessa turhalta: onko edes sellaisia pysäkkejä, jossa on aidosti monta eri linjavaihtoehtoa.
- Keskustassa lähialuekartan merkitys korostuu.
- Pysäkkien nimeäminen vaikuttaa myös. En välttämättä tiedä missä on Lehmuskuja mutta tiedän missä on Launeen Citymarket tai Kivimaan ABC. (Suhonen: Pyritään välttämään pysäkkien nimeämistä yritysten nimien mukaan, sillä muutokset ovat todennäköisiä.)

Kysely: Mitä informaatiota pysäkkijulisteessa tulee ainakin olla?

Osallistajat valitsivat Mentimeter.com-palvelussa toteutetulla kyselyllä valmiista vastausvaihtoehdoista 5 tärkeintä asiaa, jotka pysäkkijulisteessa pitäisi ainakin olla. Eniten ääniä saivat.:

- Vain pysäkkiä käyttävien linjojen aikataulut (7 ääntä)
- Reittikartat (5 ääntä)
- Ohjeita mobiililipun ostamiseen ja käyttämiseen (4 ääntä)
- Ohjeita myös englanniksi ja muilla kielillä (4 ääntä)
- Hinnat, vyöhykkeet, ohjeita reittioppaan käyttöön ja asiakaspalvelun yhteystiedot (3 ääntä kullekin)

Kestävän liikkumisen asukasraadin terveiset päättäjille

Asukasraadin jäseniä oli ilmoittautumisen yhteydessä pyydetty vastaamaan etukäteen kysymyksiin: "Miten Lahden liikennettä muutetaan kestävämmäksi? Mitä terveisistä sinä haluaisit päättäjille aiheesta lähettää? Miten kestävä liikkuminen tulisi huomioida päätöksenteossa?"

Saapuneiden vastauksien pohjalta ryhdyttiin työstämään koostetta, joka on tarkoitus lähettää eteenpäin päätöksentekoon. Työ jäi kesken ja sitä jatketaan seuraavassa tapaamisessa.

Toiveaihe: Joukkoliikenne ja koronatilanne

Asukasraadin jäsenet ovat saaneet toivoa tapaamisissa käsiteltäviä aiheita. Nyt ehdittiin käsittelemään yksi toiveaihe: joukkoliikenne ja koronatilanne sekä siitä toipuminen.

7.10.2020

Tilanne Lahdenkin joukkoliikenteessä on huono ja matkustajamäärät ovat pudonneet

- Ihmiset eivät liiku. Jos liikutaan, niin vältetään liikkumista vieraiden ihmisten kanssa (bussissa)
- Keväällä matkustusta noin 75 % vähemmän, kuin normaalisti tällä hetkellä noin -30%
- Joukkoliikenteeseen on annettu maskisuositus. Lahdessa maskeja on näkynyt melko vähän.
- Joukkoliikenteeseen tulossa monen miljoonan euron tappiot. Valtion tuki kattaa noin puolet tappioista.

Miten saadaan matkustajamäärät takaisin kasvuun, kun tilanne normalisoituu?

- Ei haluta nostaa lipun hintoja eikä karsia liikennettä merkittävästi, vaikka taloustilanne on heikko.
- Palveluja tarjotaan ja kehitetään normaalisti.
- Ihmisten kannustaminen bussiin vallitsevassa tilanteessa epäeettistä.
- Toivotaan tilanteen normalisoituvan, jolloin päästään nykyisiä kehittämistoimenpiteitä hyödyntämään.

Aiheesta keskusteltaessa nousi esiin mm. "uusi normaali". Kun useita tuhansia ihmisiä on etätöissä, vaikuttaa se joukkoliikenteen käyttöön. Todennäköistä on, että etätöyt lisääntyvät jatkossakin, vaikka tilanne koronan suhteen muuttuisi.

Keskusteltiin mahdollisista mainoskampanjoista, joissa voisi tuoda esiin esimerkiksi joukkoliikenteen helpoutta ja vaivattomuutta. Myös raadin jäsenten toiveena oli, ettei hintoja nostettaisi eikä nykyisistä alennus- ja ilmaismatkoista luovuttaisi.

Seuraava tapaaminen

Asukasraadin seuraava tapaaminen järjestetään keväällä. Aika ja tapaamisen muoto ilmoitetaan jäsenille sähköpostilla.